

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien lakien muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien lakien muuttamisesta (HE 164/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 12/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 4 §:n 8 kohta, 8 §, 10 §:n 2 momentti, 16 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 momentti, 32 §:n 2 momentti ja 37 §:n 1 momentti sekä
lisätään 4 §:ään uusi 9 kohta, lakiin uusi 26 a ja 35 a §, 38 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, ja 45 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *ehdollisuudella* suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa sekä mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia;

9) *sosiaalisella ehdollisuudella* suunnitelma-asetuksen 14 artiklassa sekä mainitun asetuksen liitteessä IV tarkoitettuja sosiaalisen ehdollisuuden vaatimuksia.

Eduskunnan vastaus EV 159/2024 vp

8 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto suorittaa ehdollisuuden ja sosiaalisen ehdollisuuden valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.

10 §

Kunta

Kunta suorittaa lisäksi hallinnollista tarkastusta ja ehdollisuuden seuraamisen arviointia hallinnollisessa tarkastuksessa sekä hallinnolliseen tarkastukseen rinnastettavaa laadunarviointia siten kuin jäljempänä säädetään.

16 §

Asiakirjojen säilyttäminen

Tuenhakijan on säilytettävä tukien hakemiseen ja myöntämiseen sekä tukien saamisen ehtoihin liittyvät sellaiset asiakirjat, joita ei toimiteta tuen myöntävälle viranomaiselle, hakuvuoden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan. Jos kyse on eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettusta sitoumuksesta tai 5 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettusta ympäristösopimuksesta taikka 6 §:ssä tarkoitettusta sitoumuksesta, edellä tarkoitettut asiakirjat on säilytettävä vähintään neljän vuoden ajan sitoumus- tai sopimuskauden päättymisestä. Jos kyse on ehdollisuuteen tai sosiaaliseen ehdollisuuteen liittyvistä asiakirjoista, edellä tarkoitettut asiakirjat on säilytettävä hakuvuoden ja sitä seuraavien kahden kalenterivuoden ajan, jollei tämän lain 26 tai 26 a §:ssä tarkoitettussa lainsäädännössä edellytetä pidempää säilytysaikaa.

26 §

Ehdollisuutta koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (297/2021), eläintautilain (76/2021), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), rehulain (1263/2020), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) soveltamisalaan kuuluvien vaatimusten noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Eduskunnan vastaus EV 159/2024 vp

26 a §

Sosiaalista ehdollisuutta koskevat erityiset säännökset

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue valvoo työsuojeluvalvonnan yhteydessä työturvallisuuslain (738/2002), työsopimuslain (55/2001), työaikalain (872/2019), työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) soveltamisalaan kuuluvien sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten noudattamista tuenhakijan maataloustoiminnassa.

Aluehallintoviraston on toimitettava vuosittain tiedot valvonnan yhteydessä annetuista täytäntöönpanokelpoisista päätöksistä toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Ahvenanmaan valtionvirastolle, jotka toimivat myös sosiaalisen ehdollisuuden valvontaseurauksien yhteensovittajina. Aluehallintoviraston on toimitettava tiedot täytäntöönpanokelpoisen päätöksen antamisvuotta seuraavan kalenterivuoden tammikuun loppuun mennessä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa suunnitelma-asetusta tarkentavia säännöksiä 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetun valvonnan kohteista.

32 §

Tuen yleiset alentamisperusteet

Tukea ei myönnetä, jos tuensaaja estää kyseiseen tukeen tai tukitoimenpiteeseen liittyvän tarkastuksen, tarkastuskäynnin, hallinnollisen tarkastuskäynnin tai paikan päällä tehtävän valvonnan toteuttamisen kokonaan tai osittain. Ehdollisuuden tai sosiaalisen ehdollisuuden valvonnan estäminen johtaa tuenhakijan ehdollisuuden tai sosiaalisen ehdollisuuden soveltamisalaan kuuluvien tukihakemusten hylkäämiseen.

35 a §

Seuraamukset sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen laiminlyönneistä

Sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen laiminlyönneistä aiheutuvat seuraamukset määrätään siten kuin horisontaalasetuksen 89 artiklassa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin seuraamusten määrittämisestä ja seuraamusten laskemisesta Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa.

37 §

Vähennysten ja seuraamusten laskentajärjestys

Suorien viljelijätukien lain ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain nojalla myönnettävien tukien ja korvausten seuraamukset myönnettävän tuen määrään on laskettava seuraavassa järjestyksessä:

1) ensimmäisenä huomioidaan pinta-ala- tai eläinmäärävirheistä aiheutuvat vähennykset ja seuraamukset;

Eduskunnan vastaus EV 159/2024 vp

- 2) toisena huomioidaan tukiehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat vähennykset ja seuraamukset;
- 3) kolmantena huomioidaan hakemuksen myöhästymisestä aiheutuvat vähennykset ja seuraamukset;
- 4) neljäntenä huomioidaan maatalousmaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuva seuraamus;
- 5) viidentenä huomioidaan horisontaaliasetuksen 17 artiklassa tarkoitetusta rahoituskurista aiheutuvat vähennykset;
- 6) viimeisenä huomioidaan ehdollisuuden ja sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten laiminlyönnistä aiheutuvat seuraamukset.
-

38 §

Vähennykset ja seuraamukset tietyissä tukimuodoissa

Jos hallinnollisessa tarkastuksessa havaitaan, että eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 10 §:ssä tarkoitettua korvausta maatalojen neuvontapalveluihin hakevan hakemuksessaan esittämä kustannus ei täytä korvauksen maksamiselle säädettyjä edellytyksiä tai tuenhakija on ilmoittanut korvaukseen oikeuttamattomia kustannuksia, korvausta ei makseta tai sitä vähennetään annetun neuvontapalvelun osalta ottaen huomioon laiminlyönnin vakavuus, laajuus, pysyvyys ja toistuvuus.

45 §

Maatalojen neuvontapalvelut

Ruokavirasto voi antaa määräyksiä neuvojaksi hyväksymistä koskevan hakemuksen muodosta ja hakemukseen liitettävistä tiedoista sekä muista neuvojaksi hyväksymistä hakevalta edellytettävistä selvityksistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (1332/2022) 7 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 159/2024 vp

7 §

Ehdollisuus ja sosiaalinen ehdollisuus

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tukia hakevan on noudatettava suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa ja mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia sekä suunnitelma-asetuksen 14 artiklassa ja mainitun asetuksen liitteessä IV tarkoitettuja sosiaalisen ehdollisuuden vaatimuksia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista sekä sosiaalisen ehdollisuuden vaatimuksista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Korvauksen yleiset edellytykset

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun korvauksen saajan tulee noudattaa suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa ja mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia sekä suunnitelma-asetuksen 14 artiklassa ja mainitun asetuksen liitteessä IV tarkoitettuja sosiaalisen ehdollisuuden vaatimuksia lukuun ottamatta 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun ei-tuotannollisten investointien korvauksen saajaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 24 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 24 a §, sellaisena kuin se on laissa 1446/2006, seuraavasti:

24 a §

Muut tuen maksamisen edellytykset

Tässä laissa tarkoitettua kasvintuotannon tai kasvihuonetuotannon tukea ei saa maksaa ennen kuin kyseistä tukea koskevat tilakohtaiset tarkastukset on loppuun suoritettu. Tämän estämättä hakijalle voidaan maksaa kasvintuotannon tuen ja kasvihuonetuotannon tuen ennakkoa.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 11.12.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri